

Redakcja: Sławomir Poleszak (zastępca dyrektora IEŚ), Agnieszka Zajdel
(sekretarz redakcji), Szczepan Czarnecki, Spasimir Domaradzki, Łukasz
Krzyżanowski, Sławomir Łukasiewicz, Damian Szacawa, Agata Tatarenko

Nr 1502 (7/2026) | 16.01.2026

ISSN 2657-6996

© IEŚ

Robert Rajczyk

Zaostrzająca się walka polityczna na Węgrzech

Zarzuty o ograniczanie kontroli parlamentarnej w związku z wprowadzeniem przepisów utrudniających odsunięcie prezydenta Węgier od obowiązków, oskarżenia o doprowadzenie do zapaści finansów Budapesztu oraz brak dostatecznej ochrony młodzieży przed przemocą w jednym z zakładów poprawczych to główne tematy dyskursu publicznego na Węgrzech na trzy miesiące przed zarządzonymi na 12 kwietnia 2026 r. wyborami parlamentarnymi. Opozycyjna partia Szacunek i Wolność (*Tisztelet és Szabadság*, TISZA) nadal utrzymuje przewagę nad koalicją rządową Fidesz-KDNP w sondażach opinii publicznej realizowanych przez niezależne ośrodki badawcze. Wśród ogółu uprawnionych do głosowania trend różnicy poparcia pomiędzy dwiema głównymi węgierskimi partiami politycznymi lokuje się w przedziale od siedmiu do ośmiu punktów procentowych w zależności od metodologii badania.

Bezpieczny wybór (*Biztons választás*). Pod takim hasłem Fidesz-KDNP zamierza wystartować w zarządzonych na 12 kwietnia 2026 r. wyborach parlamentarnych. Przedstawieniu sloganu wyborczego podczas kongresu Fideszu 10 stycznia 2026 r. towarzyszyła również prezentacja 106 kandydatów w jednomandatowych okręgach wyborczych. 40% spośród startujących stanowią osoby, które po raz pierwszy ubiegają się o mandat parlamentarny, a 13% to kobiety. Podczas zgromadzenia Viktor Orbán zapowiedział ogłoszenie listy krajowej koalicji, z której wybieranych jest 93 posłów do 20 lutego 2026 r. W swoim wystąpieniu premier kolejny raz odwoływał się do antywojennej i antyimigranckiej retoryki, akcentując również kwestie bezpieczeństwa rodzin. Jak dotąd koalicja Fidesz-KDNP pozycjonowała swoją agendę polityczną między innymi wokół ochrony dzieci i młodzieży.

Skandal w zakładzie poprawczym w Budapeszcie. Polityczne oskarżenia o brak dostatecznego nadzoru w państwowym systemie opieki i seksualne wykorzystywanie nieletnich w jednym z ośrodków opiekuńczych w Budapeszcie wywołało opublikowanie nagrania sprzed 10 lat z ośrodka dla nieletnich w Budapeszcie, na którym widać pracownika opieki brutalnie bijącego chłopca. W toczącym się w sprawie znęcania się i wykorzystywania nieletnich śledztwie zatrzymano już kilka osób, a rząd zdecydował o przekazaniu policji nadzoru nad pięcioma zakładami poprawczymi. Ciesząca się największym poparciem sondażowym TISZA zarzuca jednak rządzącym tuszowanie nadużyć. Podczas masowej demonstracji 13 grudnia 2025 r. pod siedzibą prezydenta lider ugrupowania Péter Magyar, domagając się dymisji gabinetu Viktora Orbána, zapowiedział między innymi utworzenie, po ewentualnym zwycięstwie w wyborach w 2026 r., parlamentarnej komisji śledczej oraz powołanie rzecznika praw dziecka.

Groźba bankructwa Budapesztu. Zaostrzenie dyskursu publicznego na Węgrzech dotyczy także politycznych oskarżeń o spowodowanie zagrożenia bankructwa Budapesztu ([„Komentarze IEŚ”, nr 1381](#)). Osią sporu wciąż pozostaje kwestia tzw. podatku solidarnościowego, który bogatsze węgierskie samorządy muszą płacić na rzecz mniej zamożnych gmin. Burmistrz Budapesztu Gergely Karácsony, reprezentujący opozycyjną partię Dialog-Zieloni (*Párbeszéd-ZÖLDEK*), powołując się na wyroki sądowe, twierdzi, że rząd pobiera zawyżoną opłatę i celowo nie wywiązuje się ze swoich wcześniejszych zobowiązań finansowych wobec miasta z powodów politycznych¹, zagrażając płynności finansowej miasta. Liderka Fideszu w Budapeszcie Alexandra Szentkirályi zarzuca natomiast burmistrzowi prowadzenie nieodpowiedzialnej polityki budżetowej. Parlament z inicjatywy rządu w trybie pilnym

¹ W Radzie Miejskiej Budapesztu funkcjonuje sześć klubów radnych: Koalicja Demokratyczna (*Demokratikus Koalíció*), Fidesz-KDNP, satyryczna Partia Psa o Dwóch Ogonach (*Magyar Kétfarkú Kutya Párt*), Ruch Podmaniczny (*Podmaniczky Mozgalom*), partia Dialog-Zieloni (*Párbeszéd-ZÖLDEK*) oraz TISZA. Spośród 33 mandatów po 10 miejsc zajmują przedstawiciele partii Fidesz-KDNP i TISZA. Choć ugrupowania opozycyjne względem koalicji rządowej posiadają większość, to jednak ani Ruch Podmaniczny, ani TISZA nie tworzą formalnej koalicji z ugrupowaniem burmistrza.

uchwalił ustawę umożliwiającą udzielenie przez Węgierski Bank Rozwoju (*Magyar Fejlesztési Bank*, MFB) pożyczki dla przedsiębiorstw komunalnych na wypadek ewentualnego bankructwa samorządu i tym samym utrzymanie świadczenia usług publicznych w Budapeszcie². Dodatkowym zarzutem Fidesz-KDNP wobec G. Karácsonyego jest, oprócz doprowadzenia do poważnego kryzysu finansów miasta, brak wymaganego przepisami prawa obsadzenia stanowiska zastępcy burmistrza. Kandydatura jedynej niezrzeszonej radnej Budapesztu, Katy Tüttő, upadła podczas listopadowej sesji³.

Czasowa przeszkoda w wykonywaniu obowiązków przez prezydenta. Z kolei polityczne oskarżenia o celowy zamiar utrudniania przez koalicję Fidesz-KDNP możliwości odsunięcia prezydenta od obowiązków na wypadek ewentualnej wygranej opozycji w wyborach parlamentarnych, spowodowała zmiana przepisów regulujących status głowy państwa. Według inicjatorów nowelizacji ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, chodzi jedynie o zlikwidowanie luki, na istnienie której miał zwrócić uwagę prezydent Tamás Sulyok. Dotychczas o czasowej przeszkodzie w wykonywaniu obowiązków przez prezydenta orzekał parlament większością głosów. Po nowelizacji przepisów taka uchwała parlamentu musi zostać zatwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny. Obecnie także to prezydent zamiast parlamentu może oświadczyć o ustaniu okoliczności będących podstawą uchwały Zgromadzenia Narodowego o czasowej przeszkodzie w sprawowaniu urzędu.

Komentarz. Likwidację luki prawnej dotyczącej statusu prezydenta uznać należy za przejaw osłabienia kontroli parlamentarnej nad władzą wykonawczą. Głowa państwa może bowiem desygnować na premiera lidera partii, która wyborów nie wygrała. Jeśli parlament nie wybierze szefa rządu w ciągu dwóch tygodni od wskazania pierwszego kandydata, wówczas prezydent ma możliwość rozwiązania parlamentu i ogłoszenia kolejnych wyborów. Taka sytuacja będzie niekorzystna dla opozycji ze względów wizerunkowych. Takim samym rodzajem obciążenia jest dla niej również zła sytuacja finansowa Budapesztu oraz brak wyboru zastępcy burmistrza stolicy Węgier. Nieobsadzenie tego stanowiska może oznaczać rozwiązanie rady miasta przez organ nadzorczy. Trudno się jednak spodziewać takiej decyzji przed wyborami parlamentarnymi, ponieważ przedterminowe wybory samorządowe do Rady Miejskiej Budapesztu najprawdopodobniej przyniosłyby opozycji znaczące zwycięstwo.

Z kolei podnoszony przez opozycyjną partię TISZA problem stosowania przemocy wobec podopiecznych zakładów poprawczych wizerunkowo obciąża koalicję rządzącą, pozycjonującą się politycznie jako obrońca praw dzieci. Natomiast skandal dotyczący ułaskawienia skazanego za pomoc w tuszowaniu pedofilii, spowodował demonstracje w lutym 2024 r., które doprowadziły do dymisji ówczesnej prezydent Katalin Novák oraz minister sprawiedliwości Judit Vargi, i zapoczątkował opozycyjną karierę polityczną Pétera Magyara, a w konsekwencji wzrost popularności partii TISZA.

Według przeprowadzonego od 7 do 13 stycznia 2026 r. sondażu Medián, wśród ogółu uprawnionych do głosowania TISZA cieszy się poparciem 40%, a koalicja rządowa – 33%. Natomiast badania zrealizowane przez Idea Intézet pomiędzy 31 grudnia 2025 r. a 6 stycznia 2026 r. wskazują, że TISZA wśród wszystkich wyborców może liczyć na 35% poparcia, a Fidesz-KDNP – 27%. Tymczasem według kojarzonego z koalicją rządową Nézőpont Intézet poparcie dla Fidesz-KDNP wynosi 47%, a dla TISZA – 40%⁴.

² Odsetki i zabezpieczenie ewentualnej pożyczki określono w uchwale rządu, co wzmacnia kontrolę nad samorządem stolicy, podobnie jak zagrożenie karą dwóch lat więzienia za brak działań chroniących przed bankructwem, np. w postaci ubiegania się o pożyczkę pomocową. W ustawie zawarta jest również możliwość wnioskowania o taką pożyczkę przez organ nadzoru w przypadku zaniechań ze strony samorządu. Niewypłacalności Budapesztu na koniec 2025 r. uniknięto, przesuwając konieczność uregulowania niektórych zobowiązań finansowych na 2026 r., dzięki czemu samorząd węgierskiej stolicy nadal ma możliwość korzystania z linii kredytowej w banku. Niemniej jednak międzynarodowa agencja ratingowa Moody's Ratings obniżyła rating kredytowy miasta.

³ Kata Tüttő z Węgierskiej Partii Socjalistycznej (*Magyar Szocialista Párt*, MSZP) to była wiceburmistrz Budapesztu w latach 2019-2024 i obecna przewodnicząca Europejskiego Komitetu Regionów. Jej kandydaturę zgodnie krytykowali jednak zarówno lider TISZA Péter Magyar, szef Ruchu Podmaniczky Dávid Vitézy, jak i przewodnicząca frakcji Fidesz w radzie miasta Alexandra Szentkirályi.

⁴ Zob. <https://nezopont.hu/hu/tevekenysegeink/kozvelemeney-kutatasok/egyre-valoszinubb-a-fidesz-gyozelem> [12.01.2026].